

Wstęp

Zabytki są chronione przepisami karnymi zawartymi w OchrZabU i w KK, dlatego można mówić o modelu „półkodeksowym” ochrony [zob. *M. Bojarski, W. Radecki, Ochrona zabytków w polskim prawie karnym. Stan aktualny i propozycje de lege ferenda*, w: *Prawnokarna ochrona dziedzictwa kultury. Materiały z konferencji*, Gdańsk, 30 maja–1 czerwca 2005 r. (red. *J. Kaczmarek*), Kraków 2006, s. 22]. Obecna sytuacja, w której część czynów skierowanych przeciwko dziedzictwu kultury zawarta jest w KK, a część w ustawie poświęconej dziedzictwu kultury, nie jest odmienna od wcześniejszego stanu prawnego. Podczas obowiązywania *KK z 1932 r.* obowiązywało *OpZabR*, a następnie *OchrDóbrKultU62*. W czasie obowiązywania *KK z 1969 r.* obowiązywała *OchrDóbrKultU62*. Trzeba zaznaczyć, że co pewien czas w doktrynie pojawiają się głosy za stworzeniem w KK rozdziału dotyczącego przestępstw przeciwko zabytkom. Ostatnio taką propozycję ponowił *W. Radecki* (zob. *W. Radecki, Ochrona zabytków w polskim, czeskim i słowackim prawie karnym*, Prok. i Pr. 2012, Nr 4, s. 31–33). Oznaczałoby to m.in. przeniesienie przestępstw z OchrZabU do KK.

Obecnie rozdz. 11 OchrZabU zatytułowany „Przepisy karne” zawiera 4 artykuły dotyczące przestępstw (art. 108, 109, 109a, 109b) oraz 12 artykułów dotyczących wykroczeń, z tym że wykroczenia opisane są w 11 artykułach (art. 110, 111, 112, 113, 113a, 114, 115, 116, 117, 118, 119), a art. 120 OchrZabU wskazuje, że orzekanie w sprawach określonych w art. 110–119 OchrZabU następuje na podstawie przepisów KPW.

Obecny stan prawny jest wynikiem nowelizacji OchrZabU. Ustawą z 24.2.2006 r. o zmianie ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz.U. Nr 50, poz. 362) dodano art. 109a i 109b OchrZabU. Z kolei art. 113a OchrZabU dodano ustawą z 18.3.2010 r. o zmianie ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz.U. Nr 75, poz. 474).

W pierwotnym brzmieniu OchrZabU zawierała 2 artykuły dotyczące przestępstw (art. 108, 109) oraz 11 artykułów dotyczących wykroczeń, z tym że wykroczenia opisane były w 10 artykułach (art. 110, 111, 112, 113, 114, 115, 116, 117, 118, 119), a art. 120 OchrZabU wskazywał, że orzekanie w sprawach określonych w art. 110–119 OchrZabU następuje na podstawie przepisów KPW.